

RAPPORT FRA EIERSKAPSKONTROLL
SARPSBORG KOMMUNE
15.11.2023

Skjeberg Marinesenter AS

Eierskapskontroll for Sarpsborg kommune

Innhold

1	Sammendrag	4
1.1	Innledning	4
1.2	Funn og vurderinger	4
1.3	Konklusjon	5
1.4	Revisjonens anbefalinger	5
2	Prosjektmandat	6
3	Fremgangsmåte for eierskapskontrollen	7
3.1	Problemstilling og avgrensning	7
3.2	Om vurderingskriterier	7
3.3	Metoder	7
3.4	Informasjon om revidert selskap	8
3.4.1	Eiere	8
3.4.2	Utvalgte økonomiske hovedtall	8
4	Kommunens eierskap i Skjeberg Marinesenter AS	9
4.1	Vurderingskriterier	9
	Vedtekter	9
	Generalforsamling – representasjon og vedtak	9
	Styre – sammensetning og funksjon	10
	Etiske retningslinjer – habilitet og samfunnsansvar	11
	Kommunens eierskapsmelding	11
	Eierstrategi	12
	Rapportering og eiermøter	12
4.2	Datagrunnlag	13
4.2.1	Vedtekter	13
4.2.2	Generalforsamling – representasjon og vedtak	14
4.2.3	Styre – sammensetning og funksjon	15
4.2.4	Etiske retningslinjer – habilitet og samfunnsansvar	15
4.2.5	Kommunens eierskapsmelding	16
4.2.6	Eierstrategi	16
4.2.7	Rapportering og eiermøter	16
4.3	Vurderinger	18
4.3.1	Vedtekter	18
4.3.2	Generalforsamling – representasjon og vedtak i eierorganet	18
4.3.3	Styre – sammensetning og funksjon	18
4.3.4	Etiske retningslinjer – habilitet og samfunnsansvar	19
4.3.5	Kommunens eierskapsmelding	19
4.3.6	Eierstrategi	19
4.3.7	Rapportering og eiermøter	20

4.4	Konklusjon og anbefalinger.....	20
5	Kilder	21
6	Høringsuttalelser til rapporten.....	22

1 Sammendrag

1.1 Innledning

Norske kommuner er ofte medeiere i en rekke selskaper. Formålet med selskapsorganisering er gjerne interkommunalt samarbeid på områder der hver kommune er for liten til å utføre tjenesteproduksjonen alene, eller å gi en profesjonell ledelse mulighet til å ivareta forretningsmessige eller faglige hensyn på en bedre måte.

Selskapene forvalter store verdier på vegne av sine eiere. Kommunene har imidlertid ikke direkte styringsmulighet over selskapene, slik de har over sin kommuneadministrasjon. Kommunens interesser i selskapene utøves gjennom eierstyring, først og fremst gjennom selskapets eierorgan (generalforsamling i AS, representantskap i IKS) og styringsdokumenter (vedtekter i AS, selskapsavtale i IKS, samt eierstrategi) og kommunens eierskapsmelding.

Eierstyring innebærer at kommunen som eier sikrer klarhet i roller, herunder hvem som representerer kommunen i eierorgan, profesjonalitet i selskapsledelse og kontroll og oppfølging av at driften er i samsvar med kommunens mål og interesser. Eierskapspolitikken skal sikre kommunestyret innsyn i og styring med selskapene som kommunen har eierinteresser i.¹

Kjernen i eierskapskontroll er å vurdere kommunens praksis for eierstyring opp mot lover, forskrifter og kommunale vedtak. Østre Viken kommunerevisjon IKS (ØVKR) legger også til grunn *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll (2020)* fra KS.² Vi har gjennomført kontrollen ved å innhente dokumentasjon fra selskapet ved styre og administrasjon. I tillegg har vi innhentet opplysninger fra eierkommune ved ordfører og administrasjon. Kommunens ordfører og selskapets styreleder har avgitt høringsuttalelser til rapporten (vedlagt).

Revisjonen har gjennomført eierskapskontroll av kommunens eierskap (100 %) i Skjeberg Marinesenter AS med følgende problemstilling:

- Utøves kommunens eierskap i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

1.2 Funn og vurderinger

Vedtekter

Revisjonens kontroll viser at selskapet har vedtekter som tilfredsstillende kravene i aksjeloven. Selskapets vedtekter er revidert i 2023. Revisjonen anser dette som en oppfølging KS' anbefaling nr. 5, som sier at selskapets styringsdokumenter bør revideres jevnlig.

Generalforsamling – representasjon og vedtak

Revisjonens vurdering er at selskapets ordinære generalforsamling i 2023 ble avholdt i henhold til aksjelovens bestemmelser. Dette innebærer for eksempel at generalforsamlingen ble avholdt innen seks måneder etter utgangen av foregående regnskapsår, samt at generalforsamlingen har behandlet de saker aksjeloven krever, blant annet godkjenning av årsregnskap og årsberetning. I og med at det er ordføreren i Sarpsborg kommune som er oppnevnt som eierrepresentant for kommunen anser revisjo-

¹ *Eierstyring* vil si styring av de selskaper kommunen er medeier i. *Eierskapspolitikk* er et videre begrep som også inkluderer beslutning om hvilke selskaper kommunen skal delta i.

² KS, som tidligere het Kommunenes Sentralforbund, er kommunesektorens organisasjon og utviklingspartner.

nen at KS sin anbefaling om å oppnevne sentrale folkevalgte som eierrepresentanter er fulgt opp. Revisjonen ønsker likevel å trekke frem at innkallingen til generalforsamlingen ble sendt ut 1 dag etter oppgitt frist i vedtektene til Skjeberg Marineseter AS § 7.

Styre – sammensetning og funksjon

Det er revisjonens vurdering at styret innehar bred, relevant kompetanse og erfaring. Dette innebærer etter revisjonens syn at viktige kompetanseområder som økonomi, organisasjon og ledelse, juridiske kompetanse og offentlig forvaltning er hensyntatt på hensiktsmessig vis. Med styrets sammensetning per i dag anser revisjon at KS' anbefaling 9 om at eierorganet må sørge for god sammensetning og kompetanse i styret er fulgt opp. Det er også revisjonens oppfatning at styret er valgt i tråd med aksje-lovens og selskapets interne retningslinjer. Det er for eksempel vedtektsfestet at valg til styret skal gjennomføres ved bruk av valgkomite. Selskapet er ikke registrert i styrevervsregisteret, revisjonen vil påpeke at det jf. KS' anbefaling 17 er anbefalt å registrere styreverv i KS' styrevervregister.

Etiske retningslinjer, habilitet og samfunnsansvar

Revisjonen er av den oppfatning at de etiske retningslinjene som selskapet har utarbeidet og opererer i henhold til, på en hensiktsmessig måte følger opp flere av de anbefalingene for eierskap som KS har fremmet. Retningslinjene inneholder temaer knyttet til f.eks forebygging av korrupsjon. Skjeberg Marineseter AS har ingen skriftlig rutine for vurdering og håndtering av habilitet som anbefalt i KS' anbefaling 15. Revisjonen anbefaler derfor at det blir opprettet en rutine for vurdering og håndtering av habilitet.

Kommunens eierskapsmelding

Bystyret i Sarpsborg behandlet kommunens eierskapsmelding og eierstrategiene for de enkelte selskapene hvor kommunen har eierandeler i april 2022. Formannskapet vurderte de kommunalt eide selskapene i april 2023. Med bakgrunn i dette anser revisjonen at Sarpsborg kommune har forholdt seg til kommunelovens § 26, som sier at kommunestyret selv minst én gang i valgperioden skal vedta en eierskapsmelding.

Rapportering og eiermøter

Det er revisjonens oppfatning at aktivt kommunalt eierskap forutsetter at eierskapspolitikken løftes høyt opp på den politiske dagsorden. I Sarpsborg ble kommunens eierskapsmelding med tilhørende eierstrategier behandlet hvert år i bystyret frem til 2022. Det ble gjort en endring i 2023 som innebærer at formannskapet behandler en sak der de vurderer kommunalt eide selskaper årlig. Tidligere praksis og ny praksis vitner om aktiv utøvelse av det kommunale eierskapet. Revisjonen vurderer det som positivt at formannskapet i Sarpsborg årlig vurderer kommunalt eide selskaper i forkant av generalforsamlinger.

1.3 Konklusjon

Basert på vurderingene konkluderer revisjonen med at Sarpsborg kommune i stor grad utøver sitt eierskap i Skjeberg Marineseter AS i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring.

Revisjonen har likevel funnet avvik ved at selskapet ikke er registrert i styrevervsregisteret. Det er heller ikke etablert en rutine for vurdering og håndtering av habilitet i selskapet.

1.4 Revisjonens anbefalinger

Revisjonen har følgende anbefalinger til Sarpsborg kommune:

- a. Sarpsborg kommune bør sørge for at selskapets styremedlemmer registreres i styrevervregisteret.
- b. Sarpsborg kommune bør sørge for at det etableres en rutine for vurdering og håndtering av habilitet i selskapet.

2 Prosjektmandat

I henhold til *Lov om kommuner og fylkeskommuner* (kommuneloven, 2018) § 23-4 skal det gjennomføres eierskapskontroll. Dette innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap for å finne ut hvor det er størst behov for slik kontroll.

Eierskapskontrollen er gjennomført på bakgrunn av *Plan for eierskapskontroll 2020–2023*, som Sarpsborg bystyre vedtok 27.02.2020 (sak 3/20). ØVKR utarbeidet prosjektplan for eierskapskontrollen som kontrollutvalget i Sarpsborg kommune godkjente 06.06.2023

Vi har kvalitetssikret datagrunnlaget underveis ved at intervjuede personer har verifisert intervjureferat og gjennom intern kvalitetssikring. Rapporten er sendt til uttalelse til selskapet og til den som utøver kommunens eierfunksjon (ordfører Sindre Martinsen-Evje), i tråd med *Forskrift om kontrollutvalg og revisjon* § 14.

Eierskapskontrollen er gjennomført i tidsrommet mai–november 2023 av undertegnede forvaltningsrevisorer. Revisorenes habilitet og uavhengighet er vurdert opp mot kommunen og det undersøkte selskapet. De vurderes som habile til å utføre eierskapskontrollen.

Østre Viken kommunerevisjon IKS takker for godt samarbeid med Sarpsborg kommune og Skjeberg Marinesenter AS i forbindelse med gjennomføring av eierskapskontrollen.

Østre Viken kommunerevisjon IKS
Rolvøy, 17.11.2023

Casper Støten (sign.)
oppdragsansvarlig revisor

Subhija Hodzic (sign.)
utførende forvaltningsrevisor

3 Fremgangsmåte for eierskapskontrollen

3.1 Problemstilling og avgrensning

Kontrollen er gjennomført med følgende problemstilling:

- Utøves kommunens eierskap i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Kjernen i eierskapskontroll er å vurdere kommunens praksis for eierstyring opp mot lover, forskrifter og kommunale vedtak. Eierskapskontrollen er gjennomført på bakgrunn av Sarpsborg kommunes *Plan for eierskapskontroll 2020–2023*, NKRFs *Standard for eierskapskontroll* (RSK 002; 2020) og *Veileder i selskapskontroll* (2018).

Grundig gjennomgang av selskapets drift vil kreve en forvaltningsrevisjon. Undersøkelse av eiers kunnskap og oppfatning av selskapets drift og tiltak for å sikre selskapets drift, er imidlertid en del av eierskapskontrollen. Resultatet av eierskapskontrollen kan tilsi at det iverksettes forvaltningsrevisjon, der man legger til grunn NKRFs *Standard for forvaltningsrevisjon* (RSK 001). Eventuell forvaltningsrevisjon i selskaper vurderes i plan for forvaltningsrevisjon for neste planperiode.

Revidert periode er hovedsakelig 2020–2023.

3.2 Om vurderingskriterier

Vurderingskriterier er en samlebetegnelse for krav og forventninger som blir brukt til å vurdere ulike sider av kommunens eierskap og selskapets virksomhet. Kriteriene fastsettes vanligvis med basis i følgende kilder: lovverk, nasjonale politiske føringer, kommunens retningslinjer og vedtak, anerkjent teori på området og sammenlignbare virksomheters løsninger og resultater.

Vurderingskriterier presenteres i kap. 4.1. Se også kap. 5 Kilder.

3.3 Metoder

I henhold til god revisjonsskikk skal praksis eller tilstand i revidert enhet beskrives i et omfang som i tilstrekkelig grad underbygger revisjonens vurderinger og konklusjoner. Datagrunnlaget i eierskapskontrollen er innhentet gjennom dokumentanalyse, intervju, og dialog via e-post.

3.3.1.1 Dokumentanalyse

Revisjonen viser i denne sammenheng til kapittel 5 hvor kildene for denne eierskapskontrollen er listet opp. Egenerklæring fra selskapets styreleder har vært et viktig dokument i denne eierskapskontrollen. Det samme gjelder for selskapets vedtekter, selskapets årsmelding for 2022, samt styreprotokoller og protokoller fra selskapets generalforsamling. Sarpsborg kommunes eierskapsmelding har også vært et viktig dokument i denne kontrollen.

3.3.1.2 Intervju

Revisjonen har intervjuet følgende personer i eierskapskontrollen:

- Ordfører i Sarpsborg kommune Sindre Martinsen-Evje
- Daglig leder Skjeberg Marinesenter Olav Eriksen

3.4 Informasjon om revidert selskap

Skjeberg Marinesenter AS driver en småbåtsmarina med båt-og opplagsplasser, verksted, butikk, drift og utleie av campingplasser og salgs- og serviceaktiviteter knyttet til disse.

Marinaen er beliggende i Skjeberg, Sarpsborg. Selskapet ble stiftet 27.04.1973.

Selskapet har 14 faste ansatte, 1 lærling og 6 sommervikarer.

Selskapet har ingen datterselskap.

3.4.1 Eiere

I henhold til eierskapsmeldingen er Skjeberg Marinesenter AS heleid av Sarpsborg kommune.

3.4.2 Utvalgte økonomiske hovedtall³

	2022	2021	2020
Driftsinntekter	48 836 079	56 910 324	53 938 208
Driftsresultat	3 115 245	4 358 795	4 370 135
Årsresultat	1 152 780	2 607 673	2 420 630
Totalkapital	57 529 389	57 865 412	64 347 569
Egenkapital	14 245 411	13 092 631	10 431 898
Utbytte til eierene	ukjent	0	1 000 000

Revisjonen ble opplyst både av daglig leder og ordfører at Sarpsborg kommune har tatt ut ca. en million i utbytte hvert år, utenom i 2022. Revisjonen har ikke funnet eksakte tall om utbytte fra 2022 i årsmeldingen, eller i oversendt dokumentasjon.

³ Årsrapport 2021/2022. 01.11.2023

4 Kommunens eierskap i Skjeberg Marinesenter AS

Problemstilling: Utøves kommunens eierskap i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

4.1 Vurderingskriterier

Vedtekter

I henhold til *Lov om aksjeselskaper* (aksjeloven, 1997) § 2-1 skal de som stifter et aksjeselskap opprette et stiftelsesdokument, som skal inneholde selskapets vedtekter. Vedtektene skal (§ 2-2) minst angi:

1. selskapets foretaksnavn,
2. selskapets virksomhet (tidligere kalt formål),
3. aksjekapitalens størrelse,
4. aksjenes pålydende beløp.

Vedtekter eller eierstrategi bør angi andre forhold som framgår av kommunens eierskapsmelding, for eksempel krav om valgkomité (jf. KS' anbefaling 10) eller forlenget innkallingsfrist.

I *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll* (2020) gir KS 21 anbefalinger til kommune-Norge. Anbefaling 5 anbefaler å revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig.

Generalforsamling – representasjon og vedtak

I aksjeselskaper er generalforsamlingen øverste organ – eierorganet. Aksjelovens kapittel 5 inneholder regler om generalforsamling. Det heter følgende i § 5-2 Aksjeeiernes møterett: Aksjeeierne har rett til å møte i generalforsamlingen, enten selv eller ved fullmektig etter eget valg.

Når en kommune er aksjeeier, må kommunestyret delegere til ordfører eller andre å møte i generalforsamling. Vedkommende kalles fullmektig til generalforsamling. Terminologien skiller seg fra representantskapsmedlem, jf. IKS-loven. Begge betegnes *eierrepresentant*, det vil si kommunens representant i *eierorgan* (representantskap i IKS, generalforsamling i AS). KS' anbefaling 8 påpeker at representantskapet har noe større innflytelse over forvaltningen av et IKS enn generalforsamlingen har i et AS.

KS' anbefaling 7 anbefaler kommunestyret å oppnevne sentrale folkevalgte som eierrepresentanter i eierorgan. Dette bidrar til å forenkle samhandling og kommunikasjon mellom kommunestyre og eierorgan.

Aksjeloven § 5-5 fastsetter at innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår skal selskapet holde ordinær generalforsamling. Her skal følgende saker behandles og avgjøres:

1. Godkjenning av årsregnskap og årsberetning.
2. Andre saker som etter loven eller vedtektene hører under generalforsamlingen.

Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning skal senest én uke før generalforsamlingen sendes til hver aksjeeier med kjent adresse.

Generalforsamling innkalles av styret (aksjeloven § 5-9). Innkallingen skal være skriftlig og angi tid og sted for møtet og sakliste. Innkalling skal sendes senest en uke før møtet holdes, om ikke vedtektene

setter en lengre frist (§ 5-10).

Generalforsamlingen skal velge en møteleder (aksjeloven § 5-12), som skal sørge for at det føres protokoll for generalforsamlingen (§ 5-16). I protokollen skal generalforsamlingens vedtak inntas med angivelse av utfallet av avstemningene. Protokollen skal underskrives (signeres) av møteleder og minst én annen person valgt av generalforsamlingen blant de som er til stede. Protokollen skal oppbevares på betryggende måte i hele selskapets levetid.

Styre – sammensetning og funksjon

Aksjonærvalgte medlemmer av aksjeselskapets styre velges av generalforsamlingen (aksjeloven § 6-3). I selskap med flere enn 30 ansatte kan et flertall av de ansatte kreve at ett styremedlem velges av og blant de ansatte.

Aksjeloven § 6-3 sier at medlemmene av styret velges av generalforsamlingen, som også bestemmer om det skal velges varamedlemmer. Dersom det oppnevnes varamedlemmer til styret, tilrår KS' anbefaling 14 å oppnevne numeriske varamedlemmer, noe KS utdyper slik: "Det anbefales at det oppnevnes varamedlemmer til styret. Ordningen med numeriske varamedlemmer bør benyttes for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret." Aksjeloven pålegger ikke å ha nestleder i styret.

KS' anbefaling 10 anbefaler at bruk av valgkomité ved styreoppnevninger fastsettes i vedtekter/selskapsavtale for kommunalt eide selskaper. Valgkomitéen bør ha en dialog med styret før forslag til styrekandidater fremmes. Kandidaters kompetanse og personlige egenskaper bør vektlegges.

KS' anbefaling 9 anbefaler eierne gjennom selskapets eierorgan å sørge for god sammensetning og kompetanse i styret. Styret skal gjenspeile selskapets behov for kompetanse innen bl.a. økonomi, organisasjon og marked. Styreverv i selskaper er et personlig verv; medlemmer av styret representerer bare seg selv og skal ivareta selskapets interesser til beste for alle eierne.

KS' anbefaling 11 sier at eierorganet bør sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styret. Aksjeloven § 20-6 Representasjon av begge kjønn i styret i statsaksjeselskaper, sier at dersom styret har to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert; har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to. Tilsvarende gjelder for aksjeselskaper der kommuner eier minst 2/3 av aksjene i selskapet, jf. kommuneloven § 21-1.

KS' anbefaling 12 sier at eier har ansvar for å sikre at styret har den nødvendige kompetansen for å nå selskapets mål. Styret bør etablere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse. Nye styremedlemmer skal gis opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling. For å sikre styrets kompetanse, anbefales å ha årlig møteplan og styreseminar om roller/ansvar og egenevaluering. Årsrapport bør redegjøre for selskapets styring og ledelse.

KS utdyper anbefaling 12 med at styret bør fastsette "en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring". Revisjonen tolker dette slik at styret bør utarbeide både strategiplan og møteplan årlig, gjerne i samme dokument.

KS' anbefaling 17 anbefaler å registrere styreverv i KS' styrevervregister. Åpenhet rundt hvilke roller lokalpolitikere har er viktig for å unngå mistanke om rolleblending. Kommunalt eide selskaper bør vedta å slutte seg til styrevervregisteret, som så innhenter opplysninger automatisk fra Brønnøysundregisteret.

KS' nettsider (Styrevervregisteret.no) opplyser at styrevervregisteret er gratis og åpent for allmennheten. Styrevervregisteret gjelder kommunestyremedlemmer (og vara), ikke utvalgsmedlemmer.

Styring av kommunalt eide selskaper (2012) opplyser (s. 131) at aksjeselskaper med ansattevalgte styremedlemmer skal ha en styreinstruks som setter ramme for styrets arbeid. Det er ingen regler for hva en styreinstruks skal inneholde.

Aksjeloven (§ 6-15) pålegger daglig leder å gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling minst hver fjerde måned.

Etiske retningslinjer – habilitet og samfunnsansvar

Transparency International Norges *Beskytt kommunen! Håndbok i antikorrupsjon* (2014) innledes slik: "Arbeidet med å sikre en høy etisk standard og forhindre korrupsjon krever kontinuerlig oppmerksomhet i kommuner og fylkeskommuner. Befolkningen skal være trygg på at kommuner og fylkeskommuner ivaretar fellesskapets beste, basert på demokratiske prosesser og rettferdig utøvelse av lokal myndighet."

KS' anbefaling 15 anbefaler å etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet. Ordfører og kommunedirektør bør ikke sitte i styret i selskaper. KS' *Håndbok for ordførere* poengterer (s. 32) at ordførere bør være svært varsomme med å påta seg styreverv i selskaper. Ingen folkevalgte skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem, jf. *Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker* (forvaltningsloven, 1967) § 6 e. KS' anbefaling 9 sier riktignok at medlemmer av folkevalgte organer kan velges til styremedlemmer i selskaper, men dersom inhabilitet vil skje ofte, bør det vurderes om det er hensiktsmessig å velge personen til styremedlem.

KS' anbefaling 19 sier at kommunene bør sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften. Kommunale selskaper forvalter fellesskapets ressurser. Forvaltningen skal skje på en måte som samsvarer med befolkningens oppfatninger om rett og galt. Kommunens omdømme vil også avhenge av hvordan den forvalter sitt samfunnsansvar gjennom egne selskaper. Et mål for mange kommunale selskaper er at driften og virksomheten er ansvarlig i et samfunnsperspektiv. For å legge til rette for at styret har et aktivt forhold til de etiske retningslinjene, bør de diskuteres og eventuelt revideres årlig.

Kommunens eierskapsmelding

I henhold til kommuneloven § 26 Eierskapsmelding skal kommunen minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv. At kravet til eierskapsmelding er tatt inn i loven, markerer kommunestyrets overordnede ansvar for de verdier og tjenester som forvaltes av selskaper som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i, jf. kommunelovens forarbeider.⁴

KS' anbefaling 4 anbefaler en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret. Dersom kommunen har eierandeler i mange selskaper, kan det være hensiktsmessig å ta eierskapsmelding opp til vurdering oftere enn én gang i valgperioden.

⁴ Prop 46L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner.

Eierstrategi

KS' anbefaling 3 påpeker at når kommunestyret har valgt å legge en del av sin virksomhet inn i et selskap, medfører det overføring av styringsrett til virksomheten. Oppgaven til selskapets styre og administrasjon er å planlegge, forvalte og drive virksomheten innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eier(ne). Den ytre rammen består av eierskapsmeldingen og eierstrategien, samt selskapsavtalen eller vedtektene for selskapet.

KS' anbefaling 5 sier at dersom vedtektene/selskapsavtalen kun regulerer de forholdene som er påkrevet (minstekrav) etter den aktuelle selskapsloven, kan det noen ganger være hensiktsmessig å utarbeide andre styringsdokumenter. Kommunen kan ha strategi- og styringsdokumenter som alle selskapene må forholde seg til, for eksempel en generell miljøpolicy, åpenhetsprofil eller mål om lokale utviklingstiltak som selskapene skal bidra til å realisere. Slike dokumenter er ikke lovfestet, men kan være en del av eierstyringen. Det er først og fremst eierne, det vil si de folkevalgte, som har behov for slike dokumenter. Innenfor dette skal selskapet ha betydelig grad av spillerom.

Det skilles altså mellom eierstrategi og selskapsstrategi (strategiplan). Revisjonen legger til grunn at eierstrategi ikke er et krav i henhold til KS, men *kan* være hensiktsmessig, bl.a. for å gi styringssignaler fra eierne i fellesskap til selskapet.

Rapportering og eiermøter

Aktivt kommunalt eierskap forutsetter at eierskapspolitikken løftes høyt opp på den politiske dagsorden og at selskapets virksomhet ses i sammenheng med andre sider ved kommunepolitikken. Kommunestyret har det overordnede ansvaret for hele kommunens virksomhet, også den som drives av de kommunalt eide selskapene. Rutiner for eierskapet skal gjøre kommunale eiere i stand til å kontrollere, evaluere og eventuelt korrigere selskapers virksomhet.

By- og regionforskningsinstituttet NIBR skriver i *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap* (2015): "Forutsetningene for demokratisk kontroll endrer seg når tjenesteproduksjon organiseres i kommunaleide selskaper. Grunnen til dette, er at selskapene i mindre grad er direkte underlagt kommunestyrets kontinuerlige overvåkning og beslutninger. Samtidig som politikerne mister noen styringsmuligheter, så kan det tenkes at de får noen nye. Hvis de folkevalgte er bevisste på at de har en rolle som bestillere, og at dette gjør det nødvendig for dem å få tilstrekkelig informasjon om selskapets virksomhet, kan de få større innsikt i hvordan tjenesteproduksjonen foregår og i hvilken grad de etterspurte resultatene oppnås."

KS' anbefaling 3 anbefaler å sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap. Eierskapsseminar for samtlige folkevalgte bør avholdes tidlig i perioden.

Kommunen bør ha tiltak som sikrer en forsvarlig og demokratisk behandling av eiersakene. Dette kan oppnås gjennom at innkallinger til eierorgan med tilhørende sakspapirer blir behandlet i formannskap/kommunestyre før generalforsamling/rep.skapsmøte finner sted.

Innbyggere og offentlighet bør sikres innsyn i kommunens eiersaker. Saksdokumenter knyttet til eierskapsutøvelsen (generalforsamling, representantskap) skal journalføres og arkiveres i kommunen etter bestemmelser i *Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd* (offentleglova, 2006) og *Lov om arkiv* (arkivlova, 1992). (Arkivlova fastsetter normalt ti års arkivplikt.) Kommunens eierskapsmelding kan fastsette rutiner for rapportering om selskapet og fra møter i eierorgan.

KS' anbefaling 6 anbefaler at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet. Eiermøte er et møte mellom eierkommune og selskapets styre og daglige leder, ofte felles for eierkommunene. Eiermøte er en uformell arena der det ikke treffes vedtak, for gjensidig informasjonsutveksling og forventningsavklaring.

4.2 Datagrunnlag

4.2.1 Vedtekter

Vedtektene til Skjeberg Marinesenter AS har følgende innhold:

§1 Selskapets navn er Skjeberg Marinesenter AS

§2 Selskapet har sitt forretningskontor i Sarpsborg kommune.

§3 Selskapets formål er drift av småbåtmarina med båt- og opplagsplasser, verksted, butikk, drift og utleie av campingplasser og salgs- og serviceaktiviteter knyttet til disse.

§4 Selskapets aksjekapital er kr. 325 000 fordelt på 325 aksjer hver pålydende kr 1000.

§5 Selskapets styre skal ha mellom fem og sju medlemmer samt to varamedlemmer. Styret velges for to år av gangen. Valget skal gjennomføres slik at medlemmene velges for ulike perioder i styret. Leder og nestleder skal ha ulik valgperiode.

Selskapet skal oppnevne en valgkomite på tre medlemmer og det skal vedtas en instruks for denne.

Styret er beslutningsdyktig når fire medlemmer/varamedlemmer er til stede. Ved stemmelikhet gjelder styreleders dobbeltstemme.

Styret leder selskapets virksomhet. Det tillegges styret blant annet å:

- Vedta selskapets overordnede strategier og planer
- Vedta budsjett og investeringer
- Beslutte om opptak av lån
- Meddele prokura eller spesialfullmakt

Daglig leder har den daglige ledelsen av selskapets virksomhet.

§6 Selskapets firma tegnes av styreleder og daglig leder i fellesskap. Styre kan meddele pokura.

§7 Ordinær generalforsamling avholdes hvert år innen utgangen av juni måned. Innkallelsen med angivelse av dagsorden skjer skriftlig med 14 dagers varsel. Ekstraordinær generalforsamling avholdes etter aksjelovens bestemmelser.

Forslag som ønskes behandlet på generalforsamling, må for å komme med til behandling på generalforsamlingen, være innlevert innen 4 uker før fastsatt dato for generalforsamlingen.

Generalforsamlingen ledes av styreleder dersom ikke annen møteleder velges.

På generalforsamlingen har hver aksje en stemme. Aksjonærer kan la seg representere ved fullmektig med skriftlig fullmakt.

§8 På den ordinære generalforsamlingen skal følgende spørsmål behandles:

- Styrets beretning
- Fastsetting av resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller årsunderskudd
- Fastsettelse av honorar til styret og revisor
- Valg av styremedlemmer
- Andre saker som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen.

§9 Ekstraordinær generalforsamling avholdes når styret finner det påkrevd eller når majoritet av den stemmeberettigede aksjekapital krever det. Innkallelse til ekstraordinær generalforsamling må skje med minst 14 dagers varsel. På ekstraordinær generalforsamling kan kun behandles de saker som er nevnt i innkallelsen.

§10 Forhold som ikke er regulert i vedtektene er undergitt vanlige bestemmelser i lov om aksjeselskap.

§11 Selskapet skal registreres i Verdipapirsentralen.

Daglig leder har opplyst om at vedtektene har blitt revidert etter hvert som det har blitt endringer i selskapet. Det ble vist til protokollen fra generalforsamlingen 08.06.2023 punkt 8 som sier at det ble utført en vedtektsendring. Her står det beskrevet en endring i ordlyden i § 5 i vedtektene, denne beskrivelsen samsvarer med den faktiske endringen i vedtektene.

4.2.2 Generalforsamling – representasjon og vedtak

Generalforsamlingen er selskapets øverste organ, og det er i generalforsamlingen eierne utøver sin myndighet. Eierne fatter beslutninger og instruerer selskapet i generalforsamling, jf. aksjelovens bestemmelser. Det holdes vanligvis generalforsamling i selskapet en gang i året, vanligvis i juni. Selskapets siste ordinære generalforsamling ble avholdt 8. juni 2023.

I henhold til Sarpsborg kommunes delegasjonsreglement pkt. 18.2 «Myndighet til ordfører» og kommunens Eierskapsmelding 2020 – 2023 er det ordfører som representerer kommunen i generalforsamlinger som kommunen har eierandeler i.

I følge selskapets vedtekter § 8 skal den ordinære generalforsamling behandle og avgjøre følgende:

- Styrets beretning
- Fastsetting av resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller årsunderskudd
- Fastsettelse av honorar til styret og revisor
- Valg av styremedlemmer
- Andre saker som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen.

Innkallingen til generalforsamlingen 2023 for Skjeberg Marinesenter AS er skriftlig og angir saker som skal opp til behandling, samt tid og sted for møtet. Innkallingen til ordinær generalforsamling 2023 ble sendt ut 26. mai 2023, 13 dager før møtet 8. juni.

Sakslisten fra denne generalforsamlingen så slik ut;

1. Valg av møteleder
2. Godkjenning av innkallingen
3. Valg av representant til å undertegne protokollen sammen med møtelederen
4. Fastsettelse av årsregnskap for 2022
5. Disponering av årsresultat

Forslag til vedtak:

Overskuddet tilføres selskapets egenkapital

6. Godtgjørelse til styrets medlemmer
7. Godtgjørelse til revisor
8. Valg

Saksdokumenter, selskapets årsregnskap for 2022 med redegjørelse og revisors beretning fulgte innkallingen som vedlegg.

Det ble foretatt valg av styre under selskapets generalforsamling i 2023. Styremedlemmene velges for 2 år av gangen.

Revisjonen har kontrollert protokollen fra generalforsamlingen 8. juni 2023. Protokollen gjengir vedtakene i sakene som var oppe til behandling. Blant annet inneholder protokollen vedtakene knyttet til årsregnskap og årsberetning, herunder disponering av resultatet og utdeling av utbytte. Protokollen er signert og datert av møteleder og valgt representant.

4.2.3 Styre – sammensetning og funksjon

Skjeberg Marinesenter AS skal i henhold til vedtektenes § 5 velge en valgkomite. Det er selskapet som oppnevner valgkomiteen på 3 medlemmer og det skal vedtas en instruks for denne.

Etter generalforsamlingen i 2023 består styret av 3 kvinner og 3 menn.

Daglig leder i selskapet har opplyst revisjonen om at styret er godt sammensatt med tilstrekkelig kompetanse. Styret består blant annet av en advokat, eiendomsforvalter, revisor og to næringslivsrepresentanter. Daglig leder fortalte at de har halvårlige møteplaner. De fastsetter møtene som skal avholdes første halvår i desember foregående år, og møtene som omhandler andre halvår i juni samme år. Det er 6 år siden de har avholdt styreseminar, og det er planlagt nytt styreseminar i 2024. De har ikke hatt styreoppfølging utover dette. Daglig leder mener styret er kompetent, blant annet med bakgrunn i at de har sittet i styret tidligere og har erfaring fra næringslivet. Daglig leder har forespurt styremedlemmene om det er behov for styreoppfølging, men det har ikke fremkommet noe ønske om det.

Revisjonens kontroll av styreprotokoller for perioden 18.01.2022 til 24.05.2023 viser at daglig leder rapporterer på virksomhetens status i alle styremøter.

4.2.4 Etske retningslinjer – habilitet og samfunnsansvar

Skjeberg Marinesenter AS har utarbeidet etiske retningslinjer. Disse inneholder generelle retningslinjer for aktsomhet og adferd som gjelder for alle i selskapet og dreier seg i vid forstand om holdninger, motivasjon og bedriftskultur. Mer konkret omhandler de etiske retningslinjene temaer som:

- Lov og forskrifter

- Korrupsjon og bestikkelser
- Konkurransen
- Åpenhetsloven
- Aktsomhetsvurderinger
- Leverandørgodkjenning
- Krav til leverandører
- Likebehandling og mangfold
- Organisasjonsfrihet
- Ansettelsesvilkår
- Miljø og klima
- Etterlevelse

Daglig leder opplyste revisjonen om at han ikke er kjent med habilitetsutfordringer. Tidligere har det vært to politiske representanter i styret, som har medført noen habilitetsutfordringer. Videre informerte daglig leder om at styremedlemmene var klare over at de måtte vurdere sin habilitet i forbindelse med behandlingen av politiske saker tilknyttet Skjeberg Marinesenter.

4.2.5 Kommunens eierskapsmelding

Bystyret i Sarpsborg behandlet kommunens eierskapsmelding og eierstrategiene for de enkelte selskapene hvor kommunen har eierandeler i sak 30/22, 21. april 2022. Bystyrets vedtak ble: «Sarpsborg kommunes eierskapspolitikk og eierskapsmelding 2022 tas til orientering». Sarpsborg kommunes eierrepresentant har opplyst revisjonen om at bystyret tidligere har årlig behandlet eierskapsmelding for kommunens eierportefølje, men dette er nå endret til at kommunedirektøren skal legge frem en sak til formannskapet i forkant av generalforsamling i selskapene hvert år. Videre skal eierskapsmeldingen legges frem for bystyret kun en gang i valgperioden. Sarpsborg kommune forventer at alle som påtar seg styreverv for kommunale selskaper skal registrere vervene i KS sitt styrevervregister. Dette registeret er tilgjengelig for allmennheten gjennom www.styrevervregisteret.no. Revisjonens kontroll viser at selskapet ikke er registrert i styrevervregisteret.

4.2.6 Eierstrategi

Sarpsborg kommune beskriver i sin eierskapsmelding at motivasjonen for å eie Skjeberg Marinesenter AS er å sikre befolkningen tilgang på båtplasser og dermed sjøliv. Formålet er også å beholde en viktig del av kystsonen i Sarpsborg. I tillegg er det også stilt krav til utbytte fra selskapet, og med det et finansielt formål.

4.2.7 Rapportering og eiermøter

Daglig leder av Skjeberg Marinesenter AS fortalte i intervju at det avholdes eiermøter. Her deltar ordfører og styreleder, det rapporteres videre til daglig leder ved behov og presenteres for styret.

Daglig leder har en egen post om driftsorientering og økonomi i styremøtene. Det bygges et nytt bygg på marinesenteret og daglig leder opplyser om at også dette har blitt en fast post på styremøtene.

I Sarpsborg ble kommunens eierskapsmelding med tilhørende eierstrategier behandlet hvert år i bystyret frem til 2022. Det ble gjort en endring i 2023 som innebærer at formannskapet behandler en sak der de vurderer kommunalt eide selskaper årlig. Tidligere praksis og ny praksis vitner om aktiv utøvelse av det

kommunale eierskapet. Revisjonen vurderer det som positivt at formannskapet i Sarpsborg årlig vurderer kommunalt eide selskaper i forkant av generalforsamlinger.

4.3 Vurderinger

4.3.1 Vedtekter

Revisjonens kontroll viser at selskapet har vedtekter som tilfredsstillende kravene til innhold i aksjeloven, herunder foretaksnavn, virksomhet (formål), aksjekapitalens størrelse og aksjenes pålydende beløp. Revisjonen registrerer også at vedtektene er revidert i 2023 og anser dette som en oppfølging KS' anbefaling nr. 5, som sier at selskapets styringsdokumenter bør revideres jevnlig.

4.3.2 Generalforsamling – representasjon og vedtak i eierorganet

Revisjonens kontroll har vist at selskapets ordinære generalforsamling i 2023 ble avholdt i henhold til aksjelovens bestemmelser. Generalforsamlingen er avholdt innen seks måneder etter utgangen av foregående regnskapsår i tråd med aksjelovens bestemmelser. Generalforsamlingen har behandlet de saker som aksjelovens § 5-5 stiller krav om, herunder godkjenning av årsregnskap og årsberetning. I og med at det er ordføreren i Sarpsborg kommune som er oppnevnt som eierrepresentant for kommunen anser revisjonen at KS sin anbefaling om å oppnevne sentrale folkevalgte som eierrepresentanter er fulgt opp.

Ifølge mottatt informasjon fra Skjeberg Marinesenter AS ble innkallingen til generalforsamlingen 08.06.2023 sendt ut 26.05.2023, som er 13 dager før møtet ble avholdt. I selskapets vedtekter § 7 står det at innkallelsen med angivelse av dagsorden skal skje skriftlig med 14 dagers varsel. Revisjonen vurderer dette som et mindre avvik knyttet til oppfølging av vedtektsbestemmelsen, men anmoder likevel selskapet å fremover ha fokus på at innkallelsen med angivelse av dagsorden skjer skriftlig med 14 dagers varsel.

4.3.3 Styre – sammensetning og funksjon

Revisjonens kontroll viser at styret velges av generalforsamlingen. Styrets varamedlemmer er oppnevnt numerisk og med dette er KS sin anbefaling om å oppnevne numeriske varamedlemmer ivarettatt av selskapet.

Kontrollen viser også at det brukes valgkomite ved styreoppnevnelser i Skjeberg Marinesenter AS. Dette er hjemlet i selskapets vedtekter § 8. Med denne praksisen så er også KS' anbefaling nr. 10, som nettopp anbefaler bruk av valgkomite for kommunalt eide selskaper fulgt opp.

Revisjonen vurderer at styret, hver for seg og samlet, innehar bred og relevant kompetanse og erfaring. Dette innebærer etter revisjonens syn at viktige kompetanseområder som økonomi, organisasjon og ledelse, juridiske kompetanse og offentlig forvaltning er hensyntatt på hensiktsmessig vis. Med styrets sammensetning per i dag anser revisjon at KS' anbefaling 9 om at eierorganet må sørge for god sammensetning og kompetanse i styret er fulgt opp. Revisjonen anser også at styrets sammensetning sikrer at styret har den nødvendige kompetanse for å nå selskapets mål, jf. KS' anbefaling nr. 12.

Revisjonens kontroll viser at styrets kvinneandel per i dag er på 50 prosent. 3 av 6 styremedlemmer er kvinner. Dette vurderer revisjonen som positivt, særlig sett i lys av at statistikk for rolleinnhavere i næringslivet viser at andelen kvinner var på 19-20 prosent i 2021-2022. Revisjonen anser med dette at kravene i aksjelovens § 20-6 og KS' anbefaling om balansert kjønnsrepresentasjon i styret er fulgt opp.

Det er et eieransvar å sikre at styret har den nødvendige kompetanse for å nå selskapets mål. Revisjonen er opplyst om at det er gitt mulighet for opplæring, men at det ikke har vært ønske eller behov for det.

Revisjonen anser derfor at KS sin anbefaling på dette området er fulgt opp.

Kontrollen av styreprotokollene viser også at styret behandler og vedtar en møteplan for sitt arbeid. Dette blir utført i desember og i juni. Videre har de utarbeidet en virksomhets- og strategiplan som oppdateres årlig av styret. Denne inneholder blant annet informasjon om virksomhetens formål, strategiske mål, styringsmål og budsjett. Dette vurderer revisjonen å være i tråd med KS anbefaling nr. 12 som sier at styret bør fastsette "en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring".

Revisjonens kontroll har vist at selskapet og dets styremedlemmer ikke er registrert i styrevervregisteret. Dette vurderer revisjonen som uheldig. Åpenhet rundt hvem det er som fyller rollene som styremedlemmer i offentlig eide selskap er etter revisjonens syn viktig for å unngå mistanke om rolleblending. Kommunalt eide selskaper bør vedta å slutte seg til styrevervregisteret, som så innhenter opplysninger automatisk fra Brønnøysundregisteret. KS' anbefaling 17 anbefaler å registrere styreverv i KS' styrevervregister. Revisjonen anbefaler derfor kommunen å sørge for at selskapet registreres i styrevervregisteret.

4.3.4 Etske retningslinjer – habilitet og samfunnsansvar

Revisjonens kontroll har vist at Skjeberg Marinesenter AS har utarbeidet etiske retningslinjer. Revisjonen er av den oppfatning at de etiske retningslinjene som selskapet har utarbeidet og opererer i henhold til, på en hensiktsmessig måte følger opp flere av de anbefalingene for eierskap som KS har fremmet. Retningslinjene inneholder temaer knyttet til f.eks forebygging av korrupsjon.

Skjeberg Marinesenter AS har ingen skriftlig rutine for vurdering og håndtering av habilitet som anbefalt i KS' anbefaling 15. Likevel har daglig leder informert revisjonen om at der det har oppstått habilitetsutfordringer, har regelverket blitt fulgt. Revisjonen anbefaler at det etableres en rutine for vurdering og håndtering av habilitet.

4.3.5 Kommunens eierskapsmelding

Revisjonens undersøkelser har vist at bystyret i Sarpsborg behandlet kommunens eierskapsmelding og eierstrategiene for de enkelte selskapene hvor kommunen har eierandeler i sak 30/22, 21. april 2022. Med bakgrunn i dette anser revisjonen at Sarpsborg kommune har forholdt seg til kommunelovens § 26, som sier at kommunestyret selv minst én gang i valgperioden skal vedta en eierskapsmelding. Eierrepresentanten har opplyst at bystyret i Sarpsborg behandler eierskapsmeldingen en gang i valgperioden og kommunedirektør legger frem en sak før generalforsamlingen i selskapet. Dersom det er saker som bystyret bør gjøres kjent med, legges disse frem i egne saker. Frem til 2022 behandlet bystyret eierskapsmeldingen hvert år, det ble utført en endring i praksis i 2023, se kapittel 4.2.7 om rapportering og eiermøter.

4.3.6 Eierstrategi

Revisjonen vurderer det som positivt at Sarpsborg kommune behandler eierstrategi for Skjeberg Marinesenter AS minst en gang i valgperioden. Dette skjer i forbindelse med behandlingen av kommunens eierskapsmelding. Revisjonen legger blant annet vekt på at det er uttrykt en flersidig strategi bak kommunens eierskap hvor både finansielle motiver og samfunnspolitiske mål er trukket frem.

4.3.7 Rapportering og eiermøter

Det er revisjonens oppfatning at aktivt kommunalt eierskap forutsetter at eierskapspolitikken løftes høyt opp på den politiske dagsorden. Kommunen bør ha tiltak som sikrer en forsvarlig og demokratisk behandling av eiersakene. Dette mener revisjonen at Sarpsborg kommune ivaretar ved at eierskapsmelding og eierskapsstrategier behandles en gang per valgperiode. Videre vurderes kommunalt eide selskaper i forkant av generalforsamlingene hvert år av formannskapet. På denne måten mener revisjonen at ikke bare de folkevalgte, men også innbyggerne og offentligheten forøvrig sikres innsyn i kommunens eiersaker.

Daglig leder opplyser om at det avholdes eiermøter mellom styreleder og eierrepresentant etter behov. Revisjonen vurderer det positivt at det gjennomføres eiermøter som er i henhold til KS' anbefaling 6, dette er for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.

4.4 Konklusjon og anbefalinger

Basert på vurderingene konkluderer revisjonen med at Sarpsborg kommune i stor grad utøver sitt eierskap i Skjeberg Marinesenter AS i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring.

Revisjonen har likevel funnet avvik ved at selskapet ikke er registrert i styrevervsregisteret. Det er heller ikke etablert en rutine for vurdering og håndtering av habilitet i selskapet.

Revisjonen har følgende anbefaling:

- a. Sarpsborg kommune bør sørge for at selskapets styremedlemmer registreres i styrevervregisteret.
- b. Sarpsborg kommune bør sørge for at det etableres en rutine for vurdering og håndtering av habilitet.

5 Kilder

5.1.1.1 Lover, forskrifter, statlige veiledere

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), 2018.⁵
Prop. 46 L (2017–2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova), 2006.
Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven), 1967.
Lov om aksjeselskaper (aksjeloven), 1997.
Lov om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven), 1997.
Brønnøysundregistrenenes Enhetsregister, Breg.no.
Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, 2019.
Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften), 2016.

5.1.1.2 Forskningsrapporter, bransjeorganisasjoner mv.

Standard for eierskapskontroll (RSK 002), NKRF⁶, 2020.
Veileder i selskapskontroll, NKRF, 2018.
Håndbok for ordførere, KS folkevalgtprogram 2019–2023, 2020.
Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS, 2020.
Styrevervregisteret.no, KS.
Beskytt kommunen! Håndbok i antikorrupsjon, Transparency International Norge, 2014.
Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap, NIBR-rapport 2015:1, OsloMet.
Styring av kommunalt eide selskaper, Vibeke Resch-Knudsen, Kommuneforlaget, 2012.

5.1.1.3 Sarpsborg kommune

Vurdering av kommunalt eide selskaper i forkant av generalforsamlinger og representantskapsmøter i 2023 sak nr. 38/23 formannskapet

5.1.1.4 Skjeberg Marinesenter AS

Inkalling til generalforsmling, 2022
Protokoll fra generalforsamling, 2022
Inkalling til generalforsmling, 2023
Protokoll fra generalforsamling, 2023
Årsregnskap 2021
Årsregnskap 2022
Vedtekter
Protokoll fra styremøter 2022-april 2023
Etiske retningslinjer
Eierstrategi, Virksomhetsplan

⁵ Det året loven opprinnelig ble vedtatt, gjengis.

⁶ Norges Kommunerevisorforbund byttet 01.01.2022 navn til "NKRF – kontroll og revisjon i kommunene" med NKRF som kortnavn.

6 Høringsuttalelser til rapporten

Sarpsborg
kommune

Adresse

Post: Postboks 237, 1702 Sarpsborg
Besøk: Glengsgata 38, 1706 Sarpsborg
Faktura: Postboks 505, 1703 Sarpsborg

Telefon: +47 69 10 80 00

E-post: postmottak@sarpsborg.com

Org.nr: 938 801
363 [www.sarps-
borg.com](http://www.sarpsborg.com)

ØSTRE VIKEN KOMMUNEREVISJON IKS
Råkollveien 103
1664 ROLVSØY

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	23/42464-3	Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.	17.11.2023

Svar på høringsutkast eierskapskontroll Skjeberg Marinesenter AS

Ordfører er av den oppfatning av at Østre Viken kommunerevisjon IKS har gjennomført en god eierskapskontroll ved Skjeberg Marinesenter AS. Sarpsborg kommune i stor grad utøver sitt eierskap i Skjeberg Marinesenter AS i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring.

Revisjonen har følgende anbefalinger til Sarpsborg kommune:

- Sarpsborg kommune bør sørge for at selskapets styremedlemmer registreres i styrevervregisteret.
- Sarpsborg kommune bør sørge for at det etableres en rutine for vurdering og håndtering av habilitet i selskapet.

Sarpsborg kommune vil følge opp revisjonens anbefalinger.

Med hilsen

Magnus Arnesen
Ordfører
Sarpsborg kommune

Dokumentet er elektronisk godkjent.